

# **Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego**

**w I Liceum Ogólnokształcącym w Dąbrowie Górniczej**



## **Podstawa prawna działania Wewnętrzznego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ)**

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) – Art. 1. ust. 14. i 15.;
- **Ustawa Prawo oświatowe** z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – Art. 1. pkt 17), 18), 19) i 20); Art. 47. ust. 1. pkt 3) lit. c) i pkt 4); Art. 98. ust 1. pkt 16); Art. 109. ust. 1. pkt 7) oraz ust. 6. i ust. 7.;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z dnia 25 sierpnia 2017 r. poz. 1591) - §6 ust. 2 pkt 6; §18. i §20. ust. 2 pkt 2 lit. b); **§ 26. ust. 1. pkt 1) – 6) oraz § 26. ust. 2.**;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. nr 61, poz. 624 z późn. zm.).

**I.** Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

**II. Osoby wchodzące w skład Zespołu Doradztwa Zawodowego:**

1. koordynatora ds. doradztwa zawodowego;
2. szkolny doradca zawodowy;
3. nauczyciele podstaw przedsiębiorczości;
4. nauczyciel bibliotekarz.

**III. W realizacji zadań WSDZ współuczestniczą :**

1. wychowawcy klas;
2. nauczyciele poszczególnych przedmiotów;
3. psycholog szkolny;
4. przedstawiciele instytucji zewnętrznych zajmujących się doradztwem zawodowym.

**IV. WSDZ obejmuje następujące obszary działania – prac z:**

1. nauczycielami;
2. uczniami (klasami),
3. rodzicami.

**V. Cele programu WSDZ:**

1. Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
2. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.

3. Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej.
4. Przygotowanie uczniów do konstruowania realistycznych planów kariery edukacyjno-zawodowej.
5. Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
6. Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach wyższych.
7. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
8. Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej i bezrobocia.
9. Poznawanie zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej.
10. Zapoznanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka.
11. Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru dalszej drogi edukacyjnej i właściwej szkoły wyższej.
12. Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
13. Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego na terenie szkoły.
14. Stała współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną – kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych
15. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół wyższych i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.
16. Porównanie formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika.
17. Analiza możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
18. omawia przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej

## **VI. Cele szczegółowe:**

### **Wobec uczniów:**

1. Wdrażanie uczniów do samopoznania (określenie swoich zainteresowań, uzdolnień).
2. Kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron.
3. Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów (kształtowanie automotywacji).
4. Planowanie własnego rozwoju.
5. Konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów.
6. Określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem kształcenia.
7. Poznawanie możliwych form zatrudnienia.
8. Zdobywanie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
9. Zdobywanie umiejętności pozytywnej autoprezentacji.
10. Zdobywanie umiejętności przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej.
11. Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy.
12. Analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy.
13. Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, bezrobocie
14. Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego.

### **Wobec rady pedagogicznej**

1. Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły.
2. Określenie priorytetów w zakresie tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno-dydaktycznych z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.
3. Realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika.
4. Prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy.
5. Identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.

6. Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej m.in.: poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP), urzędów pracy (UP), Ochotniczych Hufców Pracy (OHP), poradni medycyny pracy (PMP).

#### **Wobec rodziców:**

1. Prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów.
2. Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
3. Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
4. Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa wyższego.
5. Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
6. Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych w regionie.

#### **VII. Formy pracy:**

1. zajęcia warsztatowe;
2. wykład;
3. prelekcje;
4. prezentacje multimedialne;
5. konsultacje grupowe i indywidualne z doradcą zawodowym PPP;
6. konsultacje indywidualne ze szkolnym doradcą zawodowym;
7. praca z uczniem zdolnym – ITN, mentorstwo;
8. targi edukacyjne;
9. wycieczki przedmiotowe;
10. konkursy,
11. konsultacje indywidualne i rozmowy wspierające z pedagogiem, psychologiem szkolnym ;
12. realizacja treści doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych;
13. powiązanie treści programowych z poszczególnych przedmiotów z doradztwem zawodowym,
14. tablica informacyjna, broszury, ulotki.

## **VIII. Treści tematyczne doradztwa zawodowego:**

### **- po szkole podstawowej**

#### **Klasa I**

1. Samopoznanie : obraz własnej osoby, zainteresowania edukacyjne, zawodowe, umiejętności i uzdolnienia.
2. Wpływ rynku pracy na planowanie kariery.

#### **Klasa II**

1. Rozwijanie umiejętności społecznych: komunikacja, współpraca w grupie.
2. Odpowiedzialność za własny wybór – proces podejmowania decyzji dotyczącej kształcenia i zawodu.

#### **Klasa III:**

1. Autoprezentacja, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji potrzebnych do planowania kariery.
2. Przygotowanie do radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (egzamininy, poszukiwanie pracy, bezrobocie, adaptacja do nowych warunków)

#### **Klasa IV:**

1. To, czego możemy być pewni, to zmiany – stosunek do zmiany w kontekście podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez uczniów.
2. E-portfolio, czyli dokumentuj i organizuj swój rozwój. Obudź w sobie ducha postępu.
3. Słoń w składzie porcelany, czy w ślepej strefie?

### **- po gimnazjum**

#### **Klasa II:**

1. Rozwijanie umiejętności społecznych: komunikacja, współpraca w grupie.

2. Odpowiedzialność za własny wybór – proces podejmowania decyzji dotyczącej kształcenia i zawodu.

### **Klasa III:**

1. Autoprezentacja, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji potrzebnych do planowania kariery.
2. Przygotowanie do radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (egzamininy, poszukiwanie pracy, bezrobocie, adaptacja do nowych warunków):

**IX. Harmonogram pracy ZWSDZ – opracowywany jest przez Zespół WSDZ do 30 września każdego roku szkolnego. ( w załączniku:**

### **X. Przewidywane efekty podejmowanych działań**

Realizacja założonego programu działań z zakresu WSDZ umożliwi młodzieży osiągnięcie znaczących efektów edukacyjnych w prawidłowym wyborze kierunku dalszego kształcenia i drogi zawodowej:

W związku z powyższym, absolwent szkoły będzie umiał określić (opisać):

- Różne zawody (siebie w relacji zawodowej, swój zawód w grupie zawodowej, charakterystykę swojego zawodu i pokrewnych zawodów oraz źródła informacji o zawodach),
- Swoją osobowość (szczególnie w zakresie silnych cech, na których będzie mógł oprzeć swoją przyszłość, a jednocześnie dokona właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej),
- Ścieżki kształcenia i rynek pracy (program edukacyjny w wybranej szkole, możliwości ustawicznego kształcenia się oraz regionalny i ogólnopolski rynek pracy – na tej podstawie racjonalnie i trafnie zaplanuje swoją Karierę Edukacyjno-Zawodową)
- Poziom zdobytej wiedzy i sprawności w aktywnym i samodzielnym rozwiązywaniu sytuacji edukacyjno-zawodowych,
- Wartość gromadzonych i przekazywanych informacji zawodoznawczych przez doradcę zawodowe
- Rolę i znaczenie profesjonalnej pomocy doradcy zawodowego w ramach bliskiego kontaktu interpersonalnego na terenie macierzystej szkoły.



Efektem końcowym realizacji programu jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w zakresie wyboru przedmiotów maturalnych oraz przygotowanie absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.

**IX. Harmonogram pracy ZWSDZ** – opracowywany jest przez Zespół WSDZ do 30 września każdego roku szkolnego. ( w załączniku)

## **X. Przewidywane efekty podejmowanych działań**

Realizacja założonego programu działań z zakresu WSDZ umożliwi młodzieży osiągnięcie znaczących efektów edukacyjnych w prawidłowym wyborze kierunku dalszego kształcenia i drogi zawodowej.

W związku z powyższym, absolwent szkoły będzie umiał określić (opisać):

- Różne zawody (siebie w relacji zawodowej, swój zawód w grupie zawodowej, charakterystykę swojego zawodu i pokrewnych zawodów oraz źródła informacji o zawodach),
- Swoją osobowość (szczególnie w zakresie silnych cech, na których będzie mógł oprzeć swoją przyszłość, a jednocześnie dokona właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej),
- Ścieżki kształcenia i rynek pracy (program edukacyjny w wybranej szkole, możliwości ustawicznego kształcenia się oraz regionalny i ogólnopolski rynek pracy – na tej podstawie racjonalnie i trafnie zaplanuje swoją Karierę Edukacyjno-Zawodową),
- Poziom zdobytej wiedzy i sprawności w aktywnym i samodzielnym rozwiązywaniu sytuacji edukacyjno-zawodowych,
- Wartość gromadzonych i przekazywanych informacji zawodoznawczych przez doradcę zawodowego,
- Rolę i znaczenie profesjonalnej pomocy doradcy zawodowego w ramach bliskiego kontaktu interpersonalnego na terenie macierzystej szkoły.

Efektom końcowym realizacji programu jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w zakresie wyboru przedmiotów maturalnych oraz przygotowanie

absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.